

ಮುಡಬೂಳ ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀ ವೇಣುಗೋಪಾಲ ಸ್ವಾಮಿಯ ಜಾತ್ರಾ ಮಹೋತ್ಸವ ಪರಶುರಾಮ ಮರೆಪ್ಪ*

* ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ.

ಸಾರಾಂಶ: (Abstract)

ಜಾನಪದವು ಜನಪದರಿಂದ ಹೊಸ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದು ನಿರಂತರ ಪ್ರಸಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತ ಸಾಗುತ್ತವೆ. ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ಪ್ರವಾಹದಂತೆ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಜಾನಪದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ನಂಬಿಕೆ, ಹಾಡು, ಪುರಾಣ, ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನ, ಜಾತ್ರೆಗಳು ಮುಂತಾದ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಬಳಕೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಡಬೂಳ ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀ ವೇಣುಗೋಪಾಲ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಾತ್ರೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಈ ಜಾತ್ರೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹತ್ವತೆಯನ್ನು ಜಾನಪದೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯಪದಗಳು (Keywords): ಜನಪದ, ಜಾನಪದ, ಹಬ್ಬಗಳು, ಜಾತ್ರೆಗಳು, ವೇಣುಗೋಪಾಲ ಸ್ವಾಮಿ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಜಾನಪದವು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಭಾಷಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಾಗೂ ಮನಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮೌಲ್ಯದಿಂದ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದೆ. ಅವರ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಜಾನಪದವು ಹಲವು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಹಾಗೂ ಹಬ್ಬ-ಜಾತ್ರೆಗಳು ಕೂಡ ತುಂಬಾ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿವೆ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ ಕೆದಕಿದಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಜಾನಪದ ಒಂದು ಭತ್ತದ ತೊರೆಯಿದ್ದಂತೆ ಮೊಗೆದಷ್ಟು ನೀರು ಚಿಮ್ಮುವ ಸೆಲೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳು ನವೀನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ನಾವಿರುವ ಪ್ರಪಂಚ ಬಹು ವಿಶಾಲವಾದದ್ದು, ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೃದಯ ವಿಶಾಲವಾಗಿಲ್ಲ ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿದೆ, ಪರಿಮಿತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅಂದು ಸೌಂದರ್ಯ ವನರಾಶಿ ಇತ್ಯಾದಿ ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ಸಿರಿ ಸಂಪತ್ತುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಜೀವಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಮನುಷ್ಯನ ಅಶಕ್ತತೆಯಿಂದ ಈ ವಿಶಾಲವಾದ ಲೋಕವನ್ನು ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ, ಅಲ್ಪವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಹೋಗುವನು. ಈ ಕ್ಷಣ ಸುಖವಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಇರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮಿಕ್ಕಿದ್ದು ಯಾವುದು ಇಲ್ಲ.

Please cite this article as: ಪರಶುರಾಮ ಮರೆಪ್ಪ, (2022). ಮುಡಬೂಳ ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀ ವೇಣುಗೋಪಾಲ ಸ್ವಾಮಿಯ ಜಾತ್ರಾ ಮಹೋತ್ಸವ. ಪ್ರತಿಬಿಂಬ: ಮಲ್ಟಿಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ ಕನ್ನಡ ರೀಸರ್ಚ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಐಐಎಂಆರ್‌ಡಿ, 3(5). ಪು.ಸಂ.104-107.

ಮಾನವರು, ಸತ್ಯಮಾನವರು, ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದ ಜೀವನದ ಜಂಜಾಟಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮದಿ ಸಿಗುವುದು. ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳು ದಿನನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹಬ್ಬ, ಹರಿದಿನ ಅಥವಾ ಜಾತ್ರೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದ ಅಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ತಲ ತಲಾಂತರದಿಂದ ಜಾನಪದ ಜಾತ್ರೆಗಳು ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಆಚರಣೆಗಳು, ಕಲಾಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಜಾನಪದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಡಮೂಡಿದ ಜನಜೀವನದ ಕುರುಹುಗಳು. ವಾರ್ಷಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಲವಾರು ಹಬ್ಬಗಳು, ಜಾತ್ರೆಗಳು, ಉತ್ಸವಗಳು ಜನಪದರ ಮನಸ್ಸು ಲೌಕಿಕದಿಂದ ಪರಮಾರ್ಥಿಕದಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯಬಹುದು. ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ಹಬ್ಬ-ಹರಿದಿನಗಳು, ಆಚರಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮನಸ್ಸು ಆನಂದದಾಯಕವಾಗಿರುವ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಈ ಜಾನಪದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಜಾತ್ರೆಗಳು ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ವಿವಿಧ ಹಬ್ಬ ಆಚರಣೆಗಳು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಜಾತ್ರಾ ಮಹೋತ್ಸವಗಳು ಆಚರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಾನಪದರ ಬದುಕು ನಿಂತಿರುವುದೇ ಈ ಆಚರಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂತಹ ಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಡಬೂಳು ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀ ವೇಣುಗೋಪಾಲ ಸ್ವಾಮಿ ಜಾತ್ರೆಯು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಈ ಜಾತ್ರೆಯು ಊರಿನ ಹಿರಿಯರಾದ ಗೌಡರು, ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು, ಹವಾಲ್ದಾರರು ಇತ್ಯಾದಿ ಜನಸಮುದಾಯದವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಈ ಜಾತ್ರೆಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಜಾತ್ರೆ 15 ದಿನ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ತಿಕ ಕಟ್ಟಿ ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸದ ಗೋಕುಲಾಷ್ಟಮಿ ನಂತರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮತಾಳಿದ ದಿನ ಈ ಜಾತ್ರೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಜಾತ್ರೆಯು 3 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಬಹು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂರುದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ದಿನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹುಟ್ಟಿ ಬರುವ ದಿನವೆಂದು ಊರಿನ ಎಲ್ಲ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಸಾಕಷ್ಟು ದಿನಿಸಿನ ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಕರ್ಚಿಕಾಯಿ, ಕಡಬು, ಸೆಂಗಾದೋಳಿಗಿ, ಗಾರಿಗೆ, ಧಪಟೆ, ಸೆಂಡಿಗೆ, ಎಣ್ಣೆ ಹೋಳಿಗೆ, ಶಂಕರಪಾಳಿ ಮುಂತಾದ ರೀತಿಯ ಸಿಹಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎರಡನೆಯ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಶ್ರೀ ವೇಣುಗೋಪಾಲ ಸ್ವಾಮಿಯ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಬೇಡರು ಮತ್ತು ಯಾದವರು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇಂದಿಗೂ ನೋಡಬಹುದು. ಅಂದಿನ ದಿನ ದೇವರಗಂಬ ಎಂದು ಆ ಗುಡಿಯ ಮುಂದೆ 5 ಅಥವಾ 6 ಅಡಿಯಷ್ಟು ಅಳವಾದ ಗುಂಡಿ ತೋಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 60 ಅಡಿಯಷ್ಟು ಉದ್ದವಾದ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ದಪ್ಪವಾದ ಕಂಬವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಸಾಯಂಕಾಲದ ಸುಮಾರಿಗೆ ಆ ಕಂಬವನ್ನು ಹತ್ತಲು ಹರಸಾಹಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಂಬದ ತುದಿಗೆ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಮಂಟಪವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಸೀರೆಯನ್ನು ಹೊದಿಸಿ ಅದರೊಳಗೆ ಹೊಸ ಗಡಿಗೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಅದರೊಳಗೆ ಹಾಲು ತುಪ್ಪ ತುಂಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಕುಂಬಳಕಾಯಿ, ಕೊಬ್ಬರೆ, ಸೆಂಗಾದ ಹೋಳಿಗೆ, ಕ್ವಾಡಬೇಳೆ, ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ಇತ್ಯಾದಿ ಸಿಹಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ದಾರದ ಮೂಲಕ ನೇತು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಮಂಟಪದೊಳಗೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಕುಳಿತು ಕಂಬದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಕಂಬ ಹತ್ತುವರ ಮೇಲೆ ಹಾಲು, ತುಪ್ಪ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಕಂಬ ಹತ್ತಲು ಹರ ಸಾಹಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದು

ಸುಮಾರು ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ಕಂಬದ ತುದಿಗೆ ಮುಟ್ಟಲು ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಕಂಬಕ್ಕೆ ಜಾರುವಂತಹ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸವರಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಂಬದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕಂಬ ಹತ್ತುವವರ ಮೇಲೆ ಹಾಲು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಅವರು ಜಾರಿ ಜಾರಿ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ. ಕಂಬ ಹತ್ತುವ ಜನರು ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೊಬ್ಬರು ಹತ್ತುತ್ತಾ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಊರಿನ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಮನರಂಜನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕಂಬ ಹತ್ತುವ ಜನರು ಬೇಡ ಸಮುದಾಯದವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಇದೇ ಸಮುದಾಯದವರು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಈ ಕಂಬದ ತುದಿಗೆ ಹೇಗಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಂಬದ ತುದಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಎಲ್ಲ ಸಿಹಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಹರೆದುಕೊಂಡು ಜಾತ್ರೆ ನೋಡಲು ಬಂದಿರುವ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೆಡೆಗೆ ಒಗೆಯುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಿರುವ ಕೊಬ್ಬರೆಯನ್ನು ಬಾಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಂತ್ರ ಜಪಿಸುತ್ತಾ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಚಪ್ಪಾಳೆಗಳನ್ನು ತಟ್ಟುತ್ತಾ ವಾದ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೈಘೋಷಣಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಜನರೆಲ್ಲರೂ ದೇವರಿಗೆ ಕಾಯಿ ಕರ್ಪೂರ ಮುಗಿಸಿ ಪ್ರಸಾದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ತೆರಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಆ ದಿನದ ಜಾತ್ರೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾರನೇಯ ದಿನ 'ರಣಗಂಬ' ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಯ ವಿಶಾಲವಾದ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ರಣಗಂಬವನ್ನು ನೆಡ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕೂಡ ದೇವರಗಂಬದಂತೆ ಬಹು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮೂರನೇ ದಿನ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಮನರಂಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಜಂಗಿ ಕುಸ್ತಿಯು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಈ ಕುಸ್ತಿಯಾಡಲು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲದೆ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಜಂಗಿಕುಸ್ತಿಯಾಡಲು ಪೈಲ್ವಾನರು ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಕುಸ್ತಿಯಾಡುವಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಅವರವರ ವಯಸ್ಸಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಕುಸ್ತಿಗೆ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ 50 ರೂಪಾಯಿಯಿಂದ ಸಾವಿರ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಗೆದ್ದಂತಹ ಪೈಲ್ವಾನರುಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಜಂಗಿ ಕುಸ್ತಿಯು ಮದ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡು ಗಂಟೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ ಆರು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಗೆದ್ದ ಕುಸ್ತಿ ಪೈಲ್ವಾನರಿಗೆ 10 ತೊಲೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಗದೆಯನ್ನು ಬಹುಮಾನಾರ್ಥವಾಗಿ ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ವಾದ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಭಾರ ಎತ್ತುವ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಮನೋರಂಜನೆಯಾದ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಜಾತ್ರೆಯು ಸುರಾಪುರ ರಾಜಮನೆತನದವರ ಕಾಲದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ಬಹು ಸೊಗಸಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಇಂತಹ ಜಾನಪದ ಜಾತ್ರೆಗಳು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ನಿಜದ ನೆಲೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಇಂತಹ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಆಚರಿಸುವುದರ ಉದ್ದೇಶ ಉಂಡುಟ್ಟಿ ಸಂತೋಷ ಪಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ವ್ರತ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ದಿನ ನಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳ ಮತ್ತು ಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲದರೂ ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧ ಜೀವನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ವಿವಿಧ ಆಚರಣೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಜಾತ್ರೆಗಳು ಆಚರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದು ಜನಪದ ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಹೀಗೆ ಜಾನಪದ ಜಾತ್ರೆಗಳು, ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಜಾನಪದರಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹಿಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿನವರು ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿನವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ ಎನ್ನುವ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಜಾನಪದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಅಚರಣೆಗಳು ನಮ್ಮ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಬಸವರಾಜ ನೆಲ್ಲಿಸರ. (1996). ಜಾನಪದ. ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಭಾಸ್ಕರರಾವ್ ಕುಲಕರ್ಣಿ. (2001). ಮರೆತುಹೋದ ಸುರಪುರದ ಇತಿಹಾಸ, ಸ್ವಪ್ನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್, ಗುಲ್ಬರ್ಗ.
- ವೃಷಭೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿ ಎಸ್ ಎಂ (1987). ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ದರ್ಶನ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.